T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/752
KARAR NO : 2023/108
KARAR TR : 27/02/2023

ÖZET: Davalı Belediye Başkanlığının hizmet kusurundan kaynaklandığı ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. İ
Vekili : Av. M. E. M
Davalı : İdari Yargıda
Cizre Belediye Başkanlığı
Adli Yargıda
1-Cizre Belediye Başkanlığı
2-İller Bankası A.Ş.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacının taşınmazlarının da bulunduğu yerde iş makineleriyle yürütülen alt yapı çalışmaları sırasında taşınmazının hasar gördüğü iddiasıyla davacı tarafından zarar tespiti talebinde bulunulması üzerine Cizre Sulh Hukuk Mahkemesinin 2020/16 sayılı dosyasında bilirkişi raporu ile yeraltı su şebekesi ve kanalizasyon hatlarındaki çalışmalar neticesinde hasarın meydana geldiğinin belirlenmesi üzerine, davacı tarafından taşınmazında meydana gelen zararlara karşılık 84.632,90 TL maddi, 100.000 TL manevi tazminatın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açılmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Mardin 1. İdare Mahkemesi 11/08/2021 tarih ve E.2021/1157, K.2021/1150 sayılı kararı** ile, 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un 1. maddesi ile İller Bankası Anonim Şirketinin özel hukuk hükümlerine tabi olmak kaydıyla tüzel kişiliği haiz bir kurum olduğu ve dava konusu olayda İller Bankası Anonim Şirketinin veya yüklenici firmanın özel hukuku aşan yetkilerle kamu gücü ayrıcalıklarından faydalanması durumunun mevcut olmadığı, yapılan yapım işinin ise kamu hizmetine ilişkin olmasının bu durumu değiştirmeyeceği, keza ortaya çıkan zararın, yüklenici firmanın özel hukuk hükümlerine tabi olan yapım işi ihalesi sözleşmesi kapsamında yükümlendiği edimini yerine getirirken yapmış olduğu iş ve eylemlerden kaynaklandığının anlaşıldığını belirterek, bakılan davanın sözleşmeden kaynaklı sorumluluk, objektif sorumluluk, haksız fiil gibi özel hukuk hükümlerine göre adli yargı mercilerinde çözümleneceği sonucuna varıldığı açıklanarak, davanın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Cizre 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 04/01/2022 tarih ve E.2021/578, K.2022/1 sayılı kararı** ile, Belediyenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre ihale yoluyla diğer davalı tarafından yapılan alt yapı çalışması nedeniyle davacıya verdiği zararın tazmini istemiyle açılacak davanın idari yargıda görülmesi gerektiğini belirterek dava dilekçesinin görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

Mevzuat

5. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrası şöyledir:

"İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

6. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

7. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Havva AYDINLI, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 27/02/2023 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, Cizre Belediye Başkanlığına karşı açılan dava yönünden oluşan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

8. Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

9. Dava, davacının Şırnak ili, Cizre ilçesi, ... Mahallesi, ... Sokak No.3'te bulunan taşınmazının davalı idarece yapılan alt yapı çalışmalarından dolayı hasar gördüğünden bahisle, uğranıldığı ileri sürülen zararların tazmini istemiyle açılmıştır.

10. Dosyanın incelenmesinden, İller Bankası Anonim Şirketi Diyarbakır Bölge Müdürlüğünce 10/11/2021 tarih ve 40509 sayı ile *"...Konu ile ilgili olarak Bölge Müdürlüğümüz kontrollüğünde ve G. Y. E.i ve Tic. Anonim Şirketi yükleniminde tamamlanan Cizre (ŞIRNAK) İçmesuyu İnşaatı işi kapsamında söz konusu taşınmazın bulunduğu mahalde 01/12/2017-01/01/2018 tarihleri arasında, onaylı projesinde belirtilen imar yollarından geçecek şekilde içmesuyu şebeke hattı, boru hattı, imalatları yapılmıştır. Cizre (ŞIRNAK) İçmesuyu İnşaatı işi 20.08.2018 tarihinde tamamlanmış ve 15/11/2018 tarihinde geçici kabulü yapılarak Cizre (ŞIRNAK) Belediyesine içmesuyu şebekeleri eksiksiz ve çalışır halde teslim edilmiştir. Konu ile ilgili Bölge Müdürlüğümüze daha önceden de herhangi bir başvuru olmamıştır. Sözkonusu işe ait sözleşme ve geçici kabul tutanağı yazımız ekinde sunulmaktadır..."* şeklinde içme suyu inşaatı ile ilgili Cizre Asliye Hukuk Mahkemesi Hakimliğine, 17/11/2021 tarihinde kayda giren yazının gönderildiği; davacının Cizre Sulh Hukuk Mahkemesi Hakimliğine başvurusu ile "*zarar tespiti*" isteminde bulunduğu, 26/10/2020 tarih ve 2020/16 D.iş nolu Teknik Bilirkişi Raporunda *"...Tespite konu taşınmaz üzerinde bulunan ev vasfındaki yapıda meydana gelen hasarın yeraltı su şebekesi ve kanalizasyon hatlarında meydana gelen su sızıntılarının yapının bulunduğu zemine akarak zemini sıvılaştırması sonucu, yapının yüklerini ilettiği zeminde meydana gelen oturmalar neticesinde meydana geldiği, söz konusu betonarme yapının oturulamaz durumda olduğu kanaatlerine varılmıştır..."* denildiği anlaşılmıştır.

11. Kamu hizmetini yürüten davalının bu hizmeti yürüttüğü sırada verdiği zararın tazmini istemiyle açılan davada, kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, bu hizmetin yürütülmesinde hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanması gerekmektedir.

12. Nitekim, kamu hizmetinin sunulması esnasında, hizmetin hiç işlememesi, geç işlemesi, kötü işlemesi gibi durumlar, idarenin hizmet kusuru olarak adlandırılır. Bu kapsamda bireyler nezdinde gerçekleşen zararların da, idarenin

kusura dayanan sorumluluğu sebebiyle tazmini gerekmektedir. Bu hususların saptanması ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceğinden, 2577 sayılı Kanun'un ilgili maddesi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli bulunmaktadır.

13. Buna göre yukarıda anılan mevzuat hükümleri ve yerleşik içtihatlar uyarınca, kamu tüzel kişiliğini haiz davalı Cizre Belediye Başkanlığının faaliyet alanı içerisine giren kamu hizmetini yerine getirirken sebebiyet verdiği zararın tazmini için açılan davada, hizmet kusuruna dayanılması nedeniyle, davanın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

14. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Mardin 1. İdare Mahkemesinin 11/08/2021 tarih ve E.2021/1157, K.2021/1150 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Mardin 1. İdare Mahkemesinin 11/08/2021 tarih ve E.2021/1157, K.2021/1150 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

27/02/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Doğan	Eyüp	Havva
TOPAL	AĞIRMAN	SARICALAR	AYDINLI

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN